

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/73/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121531099
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6121531099.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a členov senátu JUDr. Evy Dzuríkovej a JUDr. Vladimíra Šalamúna, v právnej veci žalobcu: B. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. ul. XXXX/X, L., zastúpeného advokátom JUDr. Oskar Chnápko, so sídlom Komenského 3, Banská Bystrica, IČO: 45 018 201, proti žalovanému Y. O., a.s., so sídlom J. XX, K., T.: XX XXX XXX, o zaplatenie 3.760,37 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 16C/75/2021-144 zo dňa 15. 08. 2022, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 16C/75/2021-144 zo dňa 15. 08. 2022 **p o t v r d z u j e.**

II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a.**

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny vo výške 3.760,37 Eur s príslušenstvom titulom nároku na náhradu škody na osobnom motorovom vozidle žalobcu, ktorá mu vznikla dopravnou nehodou ako poistnou udalosťou, ku ktorej došlo dňa 15. 04. 2021, zamietol (výrok I.). O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok II.).

2. Súd prvej inštancie na základe zisteného skutkového stavu, ktorý uviedol v bodoch 13. až 22. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, po vyhodnotení zisteného skutkového stavu dospel súd prvej inštancie k názoru, že žaloba žalobcu dôvodná nie je a preto žalobu žalobcu zamietol. Súd posudzoval nárok žalobcu uplatnený voči žalovanému na zaplatenie sumy 3.760,37 Eur s príslušenstvom, ktorého nároku sa žalobca domáhal z titulu náhrady škody, ktorá žalobcovi vznikla na jeho OMV. Súd v konaní na základe skutkového stavu zisteného z predložených listinných dôkazov mal za preukázané, že žalobcovi ako vlastníkovi OMV výrobnej značky AUDI A6 s EVČ: L vznikla dňa 15. 04. 2021 škoda na jeho vozidle v dôsledku dopravnej nehody, ktorú zavinil vodič OMV, ktorý mal uzavretú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla so žalovaným ako poisťovateľom. Konštatoval, že v konaní medzi stranami konania nebolo sporné, že žalobca si u žalovaného riadne a včas uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou na jeho OMV, pričom sám žalobca si zvolil stanovenie výšky tejto škody formou rozpočtu, o čom nepochybne svedčí Zápis o poškodení vozidla datovaný dňom 26. 04. 2021 a signovaný samotným žalobcom. Rovnako tak v konaní nebolo sporné, že výška škody stanovená rozpočtom žalovaného bola žalobcovi riadne a včas uhradená. Samotná oprávnenosť žalobcu domáhať sa nároku na náhradu škody voči žalovanému, a teda pasívna vecná legitímácia žalovaného vyplýva z ustanovení ZoPZP, keď žalobca ako poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi, teda žalovanému; je však povinný tento nárok preukázať. Zároveň za sporné považoval, či žalobca

napriek zvolienu si, že výška škody na jeho OMV bude stanovená rozpočtom, ktorá škoda bola žalobcovi zo strany žalovaného aj následne uhradená, je oprávnený domáhať sa voči žalovanému doplatenia ďalšej náhrady škody nad rámec tohto rozpočtu, a to všetko za situácie, keď žalobca síce predloží žalovanému (a taktiež aj v tomto konaní) vlastný rozpočet/kalkuláciu, ktorá vyčísluje vyššie náklady na opravu jeho OMV (konkrétne o žalovanú sumu), avšak bez toho, aby samotný žalobca akékoľvek náklady na opravu jeho OMV vôbec vynaložil. Nakoľko práve od posúdenia vyššie uvedenej otázky závisí posúdenie samotnej oprávnenosti nároku žalobcu v tomto konaní, pristúpil súd najskôr k posudzovaniu obsahu samotného nároku žalobcu ako poškodeného na náhradu škody uplatnenému priamo proti žalovanému poisťovateľovi, keď je nevyhnutné definovať, čo sa vlastne rozumie škodou, ktorá žalobcovi v príčinnej súvislosti s poisťnou udalosťou vznikla na jeho majetku. Vychádzajúc z definície škody v zmysle ustanovenia § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa pod pojmom škoda chápe ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t. j. peniazmi, a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí, ak nedochádza k naturálnej reštitúcii. Náhrada škody, ak má plniť reparačnú (reštitučnú) funkciu, má zabezpečiť poškodenému plnú kompenzáciu spôsobenej ujmy, nie však viac, keď táto definícia zodpovedá skutočnej škode ako samostatnému druhu škody. Skutočnou škodou sa tak rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného a reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré bolo nutné vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do predošlého stavu (bližšie uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 M Cdo 23/2008, zo dňa 21. decembra 2009). Aplikujúc vyššie uvedenú definíciu skutočnej škody na skutkové okolnosti tohto sporu je preto možné dôjsť k záveru, že v prípade žalobcu nepochybne vznikla skutočná škoda, ktorá však môže byť vnímaná v dvoch rovinách. Prvou rovinou je skutočná škoda ako ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného, keď hodnota OMV žalobcu pred dopravnou nehodou bola nesporne vyššia ako hodnota OMV žalobcu po tejto poisťnej udalosti, keď práve v jej dôsledku došlo k zmenšeniu majetkového stavu žalobcu vyčísliteľného ako rozdiel medzi hodnotou OMV pred nehodou a hodnotou OMV po nehode. V takomto prípade je nepochybne možné dospieť k právnomu záveru, že škoda spočívajúca v poškodení OMV žalobcu vzniká znížením jeho hodnoty a zmenšením majetkového stavu poškodeného bez ohľadu na to, či poškodený už vynaložil prostriedky na jeho opravu, či uvedenie OMV do stavu pred vznikom škody. Nakoľko škoda na majetku žalobcovi vznikla poškodením jeho OMV už v čase dopravnej nehody, žalobca je oprávnený domáhať sa voči žalovanému nároku na náhradu takejto skutočnej škody, a to bez ohľadu na to, či oprava OMV vykonaná bola alebo nie. V takomto prípade však na účinné domáhanie sa ochrany práva žalobcu je potrebné, aby bola zo strany žalobcu v rámci unesenia dôkazného bremena náležite preukázaná výška majetkovej ujmy poškodeného spôsobenej na jeho OMV, a to v rozsahu rozdielu hodnoty OMV pred dopravnou nehodou a hodnotou tohto OMV po dopravnej nehode. Žalobca však v tomto konaní nepredkladal súdu žiaden listinný dôkaz ani nenavrhol vykonanie žiadneho dokazovania, ktorým by mal súd za preukázané, že žalovaná suma, ktorej zaplata sa žalobca voči žalovanému domáha, je práve tá skutočná škoda, ktorá predstavuje reálny úbytok na hodnote majetku žalobcu (bez vynaloženia nákladov na opravu OMV), a to napríklad vo forme znaleckého posudku alebo odborného vyjadrenia, ktoré by stanovovali, o akú konkrétnu sumu sa hodnota majetku (hodnota OMV) žalovaného v dôsledku dopravnej nehody znížila. Druhou rovinou v akej je možné vnímať skutočnú škodu, nárok na náhradu ktorej má žalobca priamo voči žalovanému v dôsledku poisťnej udalosti, je skutočná škoda reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré bolo nutné vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do predošlého stavu. V zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 písm. b) ZoPZP sa poškodenému uhrádza škoda vzniknutá poškodením jeho OMV, pričom pojem skutočná škoda predstavuje všetky účelne vynaložené náklady na vrátenie poškodenej veci do stavu, v akom bola táto vec pred vznikom poškodenia. Súd zdôraznil, že sa jedná o náklady zo strany poškodeného reálne na danú opravu a uvedenie OMV do pôvodného stavu aj vynaložené a nielen hypotetické, pretože až po tom, ako poškodený tieto náklady na opravu vynaloží, možno hovoriť v jeho prípade o skutočnej škode. Zo zisteného skutkového stavu je zrejmé, že žalobca sa v tomto konaní domáha voči žalovanému náhrady škody, ktorú žalobca vyčísluje a preukazuje ako škodu, výška ktorej zodpovedá nákladom na opravu jeho OMV, avšak bez toho, aby tieto náklady na opravu žalobca vynaložil, a teda bez toho, aby k oprave OMV žalobcu vôbec došlo. Domáhanie sa takéhoto nároku žalobcu voči žalovanému však nemôže podľa právneho názoru súdu požívať právnu ochranu. Súd aj poukazom na vyššie uvedené dal do pozornosti, že žalobca evidentne svoj procesný útok založil na tvrdeniach ohľadne skutočnej škody, o ktorú sa znížil jeho majetkový stav tým, že jeho OMV má nepochybne inú, nižšiu hodnotu po dopravnej nehode ako pred ňou, avšak uvedené zostalo len v rovine tvrdení žalobcu bez náležitého unesenia dôkazného bremena. Vyčíslenie takejto škody kalkuláciou nákladov na opravu OMV bez ich vynaloženia je tak súdom posúdené ako nesprávne, keď na tomto mieste súd prisvedčil správnosti procesnej obrany žalovaného, nakoľko náhrada škody

predstavujúca náhradu hypoteticky vynaložených nákladov na uvedenie OMV do stavu pred poistnou udalosťou, nemôže slúžiť na to, aby poškodený získal v prípade úspechu v tomto konaní peňažné prostriedky, ktoré v skutočnosti vôbec nevynaložil. Súd poukázal, že za situácie, že žalobca si v tomto konaní uplatňuje nárok na náhradu škody, ktorej výšku preukazuje nákladmi na opravu jeho OMV, ktoré však doposiaľ preukázateľne na danú opravu nevynaložil, nie je možné jeho žalobe vyhovieť a priznať mu tak žalovaný nárok. Pokiaľ by mal súd pri posudzovaní žaloby žalobcu vychádzať zo záverov, že škoda spočívajúca v poškodení OMV žalobcu vzniká znížením jeho hodnoty a zmenšením majetkového stavu poškodeného bez ohľadu na to, či poškodený už vynaložil prostriedky na jeho opravu (na ktoré závery žalobca poukázal v súvislosti s Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25. 05. 2022, sp. zn. 17Co/24/202), súd uviedol, že k takto uplatňovanému nároku bolo zo strany žalobcu potrebné uniesť dôkazné bremeno vo vzťahu k náležitému preukázaniu, o akú konkrétnu sumu sa hodnota majetku žalovaného v dôsledku dopravnej nehody znížila (bez vykonania opravy), čo však zo strany žalobcu učinené v tomto konaní nebolo. Okrem uvedeného súd poukázal na to, že žalobcom uvádzané rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z celkom iného skutkového stavu, keď v danom prípade k vynaloženiu nákladov na opravu vozidla zo strany žalobcu došlo (na rozdiel od žalobcu v tomto konaní), a sporná bola tá otázka, či na danú opravu boli použité originálne diely alebo nie. Žalovaným vyčíslené (ale neuhradené) náklady na opravu jeho OMV nebolo možné stotožniť so skutočnou škodou, o akú sa hodnota majetku (resp. hodnota OMV) žalovaného v dôsledku dopravnej nehody znížila. V konaní totiž nebolo preukázané (a týmto spôsobom žalobca ani dokazovanie nenavrhol viesť), že by sa hodnota OMV po nehode sčítaná s vyčíslenými nákladmi na opravu jeho OMV dostala práve na úroveň pôvodnej hodnoty OMV pred nehodou, a teda zodpovedala skutočnej škode, o akú sa hodnota majetku (resp. hodnota OMV) žalovaného v dôsledku dopravnej nehody znížila. Z dôvodu nespornej skutočnosti, že zo strany žalobcu náklady na opravu jeho OMV poškodeného poistnou udalosťou vynaložené neboli, a to v žiadnom rozsahu, ako aj z dôvodu neunesenia dôkazného bremena žalobcu ohľadne toho, o akú konkrétnu sumu sa hodnota majetku (resp. hodnota OMV) žalovaného v dôsledku dopravnej nehody bez vykonania opravy znížila, súd už v rámci právneho posúdenia veci za účelom prijatia právneho záveru o zamietnutí žaloby, nepristúpil k posudzovaniu namietanej spornosti jednotlivých položiek ocenených v tej-ktorej kalkulácii/rozpočte predloženej žalobcom alebo žalovaným. Otázka posudzovania oprávnenosti a správnosti jednotlivých položiek (napr. cena normohodiny za prácu na OMV) v predložených kalkuláciách by mohla byť pre súd relevantná výlučne v prípade, ak by súd dospel k záveru, že uplatňovaný nárok žalobcu je čo do základu dôvodný a posudzoval by ďalej len spornosť jeho výšky, čo však preukázané v tomto konaní nebolo. Z dôvodu, že súd považoval žalobu žalobcu v celom jej rozsahu za nedôvodnú, žalobu zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 a § 262 ods. 1 CSP, a hoci žalovaný bol úspešnou stranou sporu a v konaní bol zastúpený povereným zástupcom, ktorý výslovne uviedol, že si nárok na náhradu trov konania za žalovaného neuplatňuje, súd rozhodol, že žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) Civilného sporového poriadku, keď mal za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že žalobca v konaní preukázal skutočnú škodu, ktorá mu bola spôsobená na motorovom vozidle, a to predloženou kalkuláciou nákladov, v zmysle ktorej náklady na opravu vozidla, a teda skutočná škoda na vozidle žalobcu predstavuje sumu vo výške 5.484,49 Eur. Je bez právneho významu, či sa žalobca rozhodol, resp. rozhodne svoje motorové vozidlo opraviť alebo nie, poprípade, či oprava jeho poškodeného vozidla bola vykonaná alebo nie. V danom prípade je rozhodujúce, že v dôsledku škodovej udalosti došlo k poškodeniu jeho motorového vozidla a škodu na vozidle, ktorá mu bola spôsobená predstavujú náklady na jeho opravu, resp. na uvedenie motorového vozidla do stavu pred vznikom škodovej udalosti. Poukázal na rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co/24/2022 s tým, že z právneho názoru Krajského súdu Banská Bystrica v uvedenej veci vyplýva, že žalobca má nárok na náhradu spočívajúcu v cene originálnych náhradných dielov, a to aj v prípade, keď nedošlo k oprave motorového vozidla. Súd prvej inštancie, ignorujúc právne závery Krajského súdu Banská Bystrica vyslovené v rozsudku sp. zn. 17Co/24/2022, uviedol, že ak si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody, ktorej výšku preukazuje nákladmi na opravu motorového vozidla, ktoré však doposiaľ preukázateľne na opravu nevynaložil, nie je možné žalobe žalobcu vyhovieť a priznať mu tak uplatnený nárok. Škoda na vozidle vznikla okamihom škodovej udalosti, teda poškodením jeho motorového vozidla a nie až vynaložením akýchkoľvek nákladov na jeho opravu. V danej veci žalovaný priznal žalobcovi škodu spočívajúcu v cene neoriginálnych náhradných dielov, na čo žalobca v rámci konania pred súdom prvej inštancie

poukazoval, avšak bez ohľadu na to, že žalobca nerealizoval opravu jeho poškodeného motorového vozidla a bez ohľadu na to, že nevynaložil náklady na opravu vozidla, má nárok na náhradu škody spočívajúcu v cene originálnych náhradných dielov. Záver súdu, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom toho, o akú konkrétnu sumu sa hodnota majetku žalobcu v dôsledku škodovej udalosti bez vykonania opravy znížila, považuje za nesprávny. Samotnú škodu, ktorú si žalobca uplatnil podanou žalobou, predstavujú náklady, ktoré je nutné vynaložiť na uvedenie motorového vozidla do stavu pred vznikom škodovej udalosti, a teda škodu, ktorá mu bola spôsobená na jeho motorovom vozidle. Či by sa pri stanovení škody na vozidle žalobcu vychádzalo z výšky nákladov, ktoré je potrebné vynaložiť na opravu poškodeného motorového vozidla alebo ujmy spočívajúcej v zmenšení majetkového stavu poškodeného motorového vozidla pred škodovou udalosťou, výška spôsobenej škody ostáva v tomto prípade nemenná. Aj prípade, ak by si žalobca dal vypracovať znalecký posudok, ktorým by bola stanovená výška škody ako ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného motorového vozidla žalobcu, pri stanovení tejto škody by znalec opätovne len vychádzal z celkových nákladov na opravu vozidla, ktoré by bolo potrebné vynaložiť na uvedenie motorového vozidla do stavu pred škodovou udalosťou. Nepovažuje sa správne konštatovanie súdu, že spornou mala byť otázka, či je žalobca, napriek zvoleniu si, že výška škody na jeho motorovom vozidle bude stanovená rozpočtom, oprávnený domáhať sa voči žalovanému doplatenia ďalšej náhrady škody nad rámec rozpočtu. Žalobca sa nedomáha žiadnej ďalšej škody, ale jedinej škody, ktorá mu bola spôsobená na jeho motorovom vozidle. To, že škodová udalosť bola riešená zo strany žalovaného formou rozpočtu, a to tak, že žalovaný si sám vypracoval kalkuláciu, v ktorej počítal s cenami neoriginálnych náhradných dielov a podhodnotenou cenou práce, nemožno považovať za správny postup a automaticky usudzovať, že akékoľvek nároky uplatnené zo strany žalobcu nad výšku žalovaným vyčíslenej škody je ďalšia náhrada škody, ktorej sa žalobca domáha. Náklady na opravu vozidla žalobcu predstavujú také náklady, ktoré je potrebné vynaložiť na uvedenie motorového vozidla žalobcu do stavu pred škodovou udalosťou, avšak ani vynaložením týchto nákladov sa hodnota motorového vozidla žalobcu nikdy nedostane na úroveň hodnoty pred škodovou udalosťou. Poukázal na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 2221/07, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obdo/48/2012 s poukazom na to, že v prípade havarovaného vozidla, aj keď po oprave novými dielmi jeho skutočná hodnota vždy je nižšia ako pôvodná hodnota použitého nehavarovaného vozidla, použitím nových náhradných dielov vozidlo sa nezhodnocuje, pretože každou dopravnou nehodou, ktorou je vozidlo poškodené sa vo všeobecnosti jeho technická hodnota znižuje. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za nezákonné, toto vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že s jeho odvolaním nesúhlasí, toto je nedôvodné, rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, súd vykonal potrebné dokazovanie, z vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec posúdil správne aj po právnej stránke a konanie, ktoré mu predchádzalo netrpí žiadnou vadou, ktorá by mohla mať za následok nesprávnosť rozhodnutia. Žalobca opiera tvrdenie o nesprávnom právnom posúdení o rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica zn. 17Co/24/2022, pričom sa snaží navodiť dojem, že sa jedná o skutkovo rovnaké nároky. V danom rozhodnutí Krajského súdu Banská Bystrica bolo vozidlo reálne opravené v servise, pričom autoservis vykonal prácu za ktorú vyfakturoval príslušnú cenu opravy (cena za normohodinu práce), čo v konečnom dôsledku bolo žalovaným aj nahradené v súlade s princípom náhrady škody - toto nebolo predmetom sporu. V danom prípade žalovaný nevedel preukázať vykonanie opravy originálnymi dielmi, v dôsledku čoho súd priznal nárok na náhradu škody v cene nových originálnych dielov. V nami posudzovanom prípade sa jedná o náhradu škody na vozidle, ktoré nebolo nikdy podrobené oprave. Žalobca predložil v priebehu 4 mesiacov dve rôzne kalkulácie ceny opravy predmetného vozidla, v ktorých sa výrazne líši cena za prácu. Tento významný rozpor odôvodňuje žalobca tým, že prvá kalkulácia mala byť len predbežnou kalkuláciou (kalkulácia opravy zo dňa 26. 04. 2021 vypracovaná servisom M. B. MRJ, kalkulácia opravy zo dňa 15.6.2021 vypracovaná servisom M. B. MRJ). O predbežnú kalkuláciu sa jednať nemohlo, nakoľko rozsah prác a použitých dielov je v oboch kalkuláciách rovnaký, preto je dôvodné sa domnievať, že žalobca sa snažil maximalizovať vyčíslenie ceny opravy, hoci vedel, že poškodené auto nebude predmetom opravy v tomto autoservise a auto nebude podrobené oprave vôbec. Značná časť nároku žalobcu pozostáva z ceny za prácu opravy, keďže vzhľadom na kalkuláciu žalobcu a žalovaného je v cene normohodiny za prácu najmarkantnejší rozdiel. Hoci žalobca opiera oprávnenosť svojho nároku o časť výroku rozsudku KS BB, toto nie je správne, nakoľko v posudzovanom prípade nebola oprava vykonaná vôbec, preto žalobca nemôže mať

nárok na náhradu vyčíslenej ceny za opravu, keďže auto nikdy nebolo opravované v tomto servise. Poškodené vozidlo zn. Audi je 12 rokov staré vozidlo, ktoré vykazuje známky značného opotrebenia, známky korózie, poškodení, ktoré vznikli v súvislosti s predchádzajúcimi škodovými udalosti. Hoci auto bolo zjavne poškodené pri predchádzajúcich škodových udalostiach, poškodený nedal auto opraviť ani v minulosti. V tejto súvislosti nemožno súhlasiť s tvrdeniami žalobcu, podľa ktorých sa škodovou udalosťou a následnou opravou znížila trhovú hodnotu tohto (predtým v značnom rozsahu poškodeného vozidla). V tomto konkrétnom prípade sa jedná len o povrchové poškodenia vozidla, nie o poškodenia motorovej časti alebo iných častí, ktoré sa nedajú vymeniť, resp. ich opravou by bolo možné len zmierniť následky škodovej udalosti. Jedná sa len o poškodenia („škrabance, preliačiny“) povrchových častí, ktoré je možné prelakovať alebo vymeniť za iné nové diely vrátane lakovania) bez potreby zásahu do motorovej časti alebo karosérie. V prípade vzniku škody na starých motorových vozidlách, pri ktorých je potrebná len výmena alebo lakovanie povrchových dielov, dochádza naopak k ich zhodnoteniu a jeho vyššej predajnej cene, pretože 12 ročné diely vozidla vykazujú známky opotrebenia. Obzvlášť je tomu v prípade, ak tieto diely boli čiastočne poškodené pri iných, predchádzajúcich škodových udalostiach, alebo ktoré boli opotrebené a skorodované v čase pred vznikom škodovej udalosti. K obdobným záverom dospel aj Krajský súd Bratislava I v rozsudku sp. zn. 16Co/242/2018 do dňa 28. 04. 2020. Žalovaný mal za to, že uhradenie nákladov v cene nových originálnych dielov a ceny za prácu, ktorá reálne vykonaná nebola, by bolo v priamom rozpore s inštitútom náhrady škody a preukázateľne by došlo k obohateniu sa na strane poškodeného (žalobcu). Nárok, ktorý žalobca žiada, je v priamom rozpore s inštitútom náhrady škody podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Účelom náhrady škody podľa tohto ustanovenia je totiž nie generovať zisk na základe škodovej udalosti, ale túto škodu prinajmenšom zmierniť, resp. odvrátiť jej následky. Náhrada škody nemôže slúžiť na to, aby poškodený získal v rámci náhrady škody peňažné prostriedky, ktoré v skutočnosti nevynaložil. Ak teda žalobca nenechal predmetné vozidlo opraviť v servise a na opravu vozidla neboli použité nové - originálne náhradné diely, pričom sa nevykonali ani opravárenské práce v autoservise v takej cene za normohodinu akú demonštruje kalkulácia, potom žalobcovi nemohla vzniknúť škoda zodpovedajúca cene opravy v servise a cene nových - originálnych náhradných dielov. Ak by žalobca na opravu vozidla použil lacnejší servis a lacnejšie neoriginálne diely, potom sa škoda rovná nákladom vynaloženým na tento lacnejší servis a neoriginálne náhradné diely. Poukázal, že rovnaký záver vyjadril aj Krajský súd v Bratislave sp. zn. 6Co/20/2020 zo dňa 04. 03. 2020. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

5. Žalobca v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného v podstate opakovane poukazoval na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/24/2022. Uviedol, že sa nestotožňuje s argumentáciou žalovaného, že v prípade starších vozidiel pri oprave dochádza k zhodnoteniu týchto vozidiel a ich vyššej predajnej cene, pretože staré diely vykazujú známky opotrebenia. V prípade, že v dôsledku opravy motorového vozidla došlo k výmene „starých a opotrebovaných“ dielov za nové, poškodený nedosiahne majetkový prospech či výhodu, môže teoreticky dôjsť len k technickému zhodnoteniu motorového vozidla, jeho reálna (trhovú) hodnotu sa však v dôsledku nútenej výmeny poškodených dielov nezvýši. Trhovú cenu havarovaného a opravovaného vozidla býva spravidla nižšia. Za motorové vozidlo opravené po nehode by poškodený v prípade predaja dosiahol nižšiu cenu. Argumentáciu žalovaného v súvislosti s vekom motorového vozidla žalobcu a jeho údajným zhodnotením v prípade použitia nových originálnych dielov považuje žalobca za nedôvodnú. Škodu, ktorú si uplatnil podanou žalobou predstavujú náklady, ktoré je nutné vynaložiť na uvedenie motorového vozidla do stavu pred vznikom škodovej udalosti, a teda škodu, ktorá mu bola spôsobená na jeho motorovom vozidle. Či by sa pri stanovení škody na vozidle žalobcu vychádzalo z výšky nákladov, ktoré je potrebné vynaložiť na opravu poškodeného motorového vozidla alebo ujmy spočívajúcej v zmenšení majetkového stavu poškodeného motorového vozidla pred škodovou udalosťou, výška spôsobenej škody ostáva v tomto prípade nemenná. Aj prípade, ak by si žalobca dal vypracovať znalecký posudok, ktorým by bola stanovená výška škody ako ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného motorového vozidla, pri stanovení tejto škody by znalec opätovne vychádzal z celkových nákladov na opravu vozidla, ktoré by bolo potrebné vynaložiť na uvedenie motorového vozidla do stavu pred škodovou udalosťou.

6. V dôsledku odvolania podaného žalobcom proti rozsudku súdu prvej inštancie krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ust. § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Na základe podaného odvolania žalobcom voči rozsudku súdu prvej inštancie tak v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 CSP a dôvodov podaného odvolania podľa § 380 CSP po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie vo veci na základe vykonaného dokazovania v odôvodnení rozhodnutia skonštatoval skutkový stav veci správne, so skutkovými závermi súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje a v zmysle § 383 CSP je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie. Súd prvej inštancie dôkazy vykonané v konaní vyhodnotil v súlade s ust. § 191 ods. 1 CSP, rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP, pričom odôvodnenie rozhodnutia má všetky náležitosti v zmysle ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd uvádza, že žalobca ako odvolateľ v podanom odvolaní neuviedol žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé vyvolať zmenu či zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, nežiadal ani doplniť dokazovanie za podmienok stanovených ust. § 384 ods. 2 a 3 CSP o ďalšie nové relevantné skutočnosti, ktoré nemohli byť bez jeho viny prezentované v prvoinštančnom konaní. Odvolací súd preto pri rozhodovaní o odvolaní žalobcu vychádzal zo súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu, pričom v danej veci neboli naplnené procesné predpoklady dopĺňovať dokazovanie, prípadne nariaďovať odvolacie pojednávanie zo strany odvolacieho súdu (§ 383, § 384 ods. 1, 2 a 3 CSP v spojení s ust. § 366 CSP). S prihliadnutím na rozsahu odvolania žalovaného a odvolacie dôvody uvedené v odvolaní, na základe preskúmania veci odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu dôvodné nie je a nemožno mu vyhovieť. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje v celom rozsahu za vecne správne. Po preskúmaní veci nezistil odvolací súd vady konania v konaní pred súdom prvej inštancie, ktoré by sa týkali procesných podmienok.

10. S poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP, odvolací súd považuje napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny tak vo výrokovvej časti, ako aj v časti odôvodnenia, pričom zároveň v podrobnostiach odvolací súd odkazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie s tým, že súd prvej inštancie sa dostatočným a náležitým spôsobom vysporiadal so všetkými relevantnými skutočnosťami s prihliadnutím na zistený skutkový stav veci, pričom vo veci vykonal aj správne právne posúdenie. Nad rámec uvedeného k zásadným odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza:

Pokiaľ žalobca v odvolaní uviedol odvolacie dôvody spočívajúce podľa žalobcu v nesprávnych skutkových zisteniach, ku ktorým mal súd prvej inštancie dospieť na základe vykonaných dôkazov a namietajúc nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, odvolací súd uvádzal, že tieto odvolacie námietky dôvodné nie sú. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia náležite uviedol zistený skutkový stav na základe vykonaného dokazovania, pričom tento skutkový stav jednoznačne uviedol v bodoch 13. až 23. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, pričom odvolací súd preskúmaním obsahu spisu dospel k názoru, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia v bodoch 13. až 23. uviedol na základe vykonaných dôkazov skutkový stav správne. Vec právne posúdil podľa § 788 ods. 1, § 797 ods. 2, § 822, § 823, § 442 Občianskeho zákonníka, § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, § 4 ods. 2 písm. b) citovaného zákona. Súd prvej inštancie vo veci vykonal aj správne právne posúdenie, ktoré uviedol v bodoch 30. až 40. s prihliadnutím na skutkový stav, s ktorým právnym posúdením sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Odvolateľ v podanom odvolaní tak, ako v konaní pred súdom prvej inštancie tvrdil, že žalobca preukázal výšku skutočnej škody predloženou kalkuláciou s tým, že je bez právneho významu, či žalobca auto opraví alebo nie, alebo či oprava bola vykonaná; za rozhodné považuje, že vozidlo bolo poškodené škodovou udalosťou a škodu predstavujú náklady na jeho opravu, resp. uvedenie vozidla do stavu pred škodovou udalosťou. Tak, ako v konaní pred súdom prvej inštancie aj v odvolacom konaní predovšetkým poukazyval na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co/24/2022, pričom zároveň v odvolaní uviedol, že v prípade, ak by aj dal vypracovať znalecký posudok na výšku škody, ktorým by bola stanovená výška škody ako ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného motorového vozidla žalobcu, pri stanovení tejto škody by znalec opätovne vychádzal z celkových nákladov na opravu vozidla, ktoré by bolo potrebné vynaložiť na uvedenie motorového vozidla do stavu pred škodovou udalosťou. Poukázal na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 221/07 s konštatovaním, že k uvedenému nálezu sa vo veľkej miere prikláňajú

aj slovenské súdy, napr. Okresný súd Bratislava II v rozsudku sp. zn. 8C/320/2007, poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obdo/48/2012.

11. Odvolací súd uvádza, že v zmysle § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa uhrádza skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Zmyslom a účelom ustanovení priznávajúcich poškodenému právo na náhradu škody je zaistiť, aby mu bola kompenzovaná majetková ujma. Pod pojmom škoda v zmysle ust. § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa chápe ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t. j. peniazmi a je teda napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí, ak nedochádza k naturálnej reštitúcii (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MCdo/23/2008, na ktoré poukázal aj súd prvej inštancie). Skutočnou škodou sa teda rozumie zmenšenie existujúceho majetku poškodeného v porovnaní so stavom, ktorý existoval pred spôsobením škody. V tomto prípade je preukázané, že škoda na motorovom vozidle vo vlastníctve žalobcu bola spôsobená v rámci prevádzky motorového vozidla, keď poistený žalovaný zapríčinil dopravnú nehodu, v dôsledku čoho došlo k poistnej udalosti, pričom aj súd prvej inštancie konštatoval, že je nepochybné, že v dôsledku dopravnej nehody došlo k zmenšeniu majetku u žalobcu, pretože v dôsledku dopravnej nehody došlo k poškodeniu motorového vozidla vo vlastníctve žalobcu. Súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu z dôvodu neunesenia dôkazného bremena, keď v súdnej veci je nepochybné, že žalovaný (poisťovňa, u ktorej mal zodpovedný subjekt uzavreté povinné zmluvné poistenie na motorové vozidlo vo vlastníctve škodcu), plnila určitý rozsah škody, a to konkrétne vo výške 1.724,12 Eur, keďže žalobca žiadal o plnenie na základe výšky škody stanovenej rozpočtom, ktorú výšku stanovil žalovaný. Je nepochybné, že v prípade, ak na motorovom vozidle bola spôsobená škoda vyššieho rozsahu, žalobca by mal nárok na úhradu škody, ktorá v prípade preukázania, že táto vznikla vo vyššom rozsahu, by nebola v plnom rozsahu kompenzovaná poistným plnením zo strany poisťovne. Odvolací súd uvádza, že výška škody nie je závislá na tom, či poškodený nechá vec opraviť, či si ju opravil sám, alebo či ostala vec neopravená, rozsah náhrady škody tiež nie je závislý ani od toho, ako poškodený následne s vecou naložil, či si ju nechal poškodenú, alebo ju predal, prípadne inak s ňou naložil, pretože tieto okolnosti nesúvisia s príčinou vzniku škody. Výška škody nemusí byť preukázaná len vyúčtovaním jej opravy, túto je možné preukázať aj tým spôsobom, že pri stanovení výšky škody sa bude vychádzať z ceny veci, ktorú vec mala v dobe pred poškodením veci a v dobe po poškodení veci. V prípade, že poškodený preukazuje výšku škody vyúčtovaním jej opravy, je však nevyhnutné, aby vynaloženie nákladov na opravu poškodený aj preukázal, keď náhrada škody nemôže slúžiť na to, aby poškodený získal v rámci náhrady škody peňažné prostriedky, ktoré v skutočnosti nevynaložil. Práve z týchto dôvodov súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol pre neunesenie dôkazného bremena, keď nepreukázal, že by vozidlo bolo reálne opravené a v súvislosti s opravou motorového vozidla v dôsledku škodovej udalosti by žalobca ako majiteľ motorového vozidla vynaložil konkrétnu výšku finančných prostriedkov na opravu vozidla tak, aby vozidlo bolo uvedené do stavu, v akom bolo pred vznikom škodovej udalosti. Súd prvej inštancie správne poukázal aj na to, že žalobca nepreukázal ani výšku škody spôsobom, aby v konaní pred súdom preukázal, o akú hodnotu škodovou udalosťou bola znížená hodnota motorového vozidla, keď nepreukázal hodnotu motorového vozidla v čase pred poistnou udalosťou a v čase po poistnej udalosti. Vo vzťahu k poukazovaniu na iné rozhodnutia súdov v iných veciach, predovšetkým na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/24/2022, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie sa v bode 38. odôvodnenia riadne vysporiadal aj s námietkou žalobcu, ktorý poukazoval na právny názor odvolacieho súdu v tom konaní, pričom súd prvej inštancie správne uviedol, že k uplatňovanému nároku, tak ako si tento žalobca uplatnil podanou žalobou, bolo potrebné žalobcom uniesť dôkazné bremeno vo vzťahu k náležitému preukázaniu, o akú konkrétnu sumu sa hodnota majetku žalovaného v dôsledku dopravnej nehody znížila v prípade nevykonania opravy, čo však žalobca nepreukázal, a zároveň súd prvej inštancie správne poukázal na to, že žalobcom uvádzané rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z iného skutkového stavu, keď v tam súdnej veci došlo k vynaloženiu nákladov na opravu vozidla zo strany žalobcu, a spornou vo veci bola len otázka, či na opravu vozidla boli použité originálne diely alebo nie. Odvolací súd ešte dodáva, že pokiaľ žalobca poukazoval v odvolaní na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obdo/48/2012, v predmetnej veci najvyšší súd sa zaoberal otázkou predovšetkým amortizácie v prípade použitia nových náhradných dielov pri oprave, teda riešil otázku, ne/zhodnotenia vozidla vykonanou opravou v prípade vykonanej opravy novými náhradnými dielami, pričom v predmetnej veci rovnako bol iný skutkový stav ako vo veci, ktorá je predmetom odvolacieho prieskumu.

12. Odvolací súd zhrnúc vyššie uvedené teda uvádza, že výška náhrady škody má zodpovedať nákladom potrebným na uvedenie veci do pôvodného stavu, t. j. do stavu pred poškodením a v prípade,

že sa oprava veci vykoná, je potrebné preukázať skutočnú výšku nákladov v súvislosti s opravou veci, ktorú skutočnosť však žalobca v konaní nepreukázal, pričom v prípade, že poškodený sa z akýchkoľvek dôvodov rozhodne po škodovej udalosti neuviesť motorové vozidlo do stavu pred škodovou udalosťou opravou motorového vozidla, má žalobca dôkaznú povinnosť preukázať cenu obvyklú, akú mala vec pred poškodením, a cenu po poškodení vozidla, avšak v tomto smere žalobca dôkazné bremeno neunesol. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie nepochybne vyplýva, že súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu práve z dôvodu neunesenia dôkazného bremena zo strany žalobcu. Rozsudok súdu prvej inštancie odvolací súd z hľadiska odvolacích dôvodov považuje za vecne správny, keď súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie postupom v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil vo veci samej, ako aj v závislom výroku o trovách konania, keď súd prvej inštancie síce úspešnému žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania, avšak vec posúdil správne v zmysle § 255 CSP a trovy konania úspešnej strane sporu, t. j. žalovanému nepriznal z dôvodu, že žalovaný výslovne uviedol, že si nárok na náhradu trov konania neuplatňuje. Z dôvodu vecnej správnosti preto odvolací súd potvrdil ako vecne správny i výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým rozhodoval o náhrade trov konania.

13. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní, ktoré inicioval žalobca, bol žalobca neúspešný, úspešnou stranou sporu bol žalovaný, avšak odvolací súd nemal preukázaný vznik trov žalovaného v rámci odvolacieho konania, preto odvolací súd rozhodol, že žalovanému, aj keď procesne úspešnej strane sporu v odvolacom konaní, nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal z dôvodu, že žalovanému žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

14. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).